

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ¹⁾

PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на домаћем тржишту у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године у просјеку су више за 0,1%, у односу на фебруар 2012. године више су за 1,2%, док су у односу на децембар 2012. године у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по намјени потрошње, у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године цијене енергије, цијене интермедијарних производа, као и цијене трајних производа за широку потрошњу у просјеку су више за 0,1%, цијене капиталних производа у просјеку су ниже за 0,1%, док су цијене нетрајних производа за широку потрошњу у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), цијене подручја подручја (Б) вађење руда и камена у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године у просјеку су више за 0,4%, цијене подручја (Ц) прерађивачка индустрија у просјеку су више за 0,1% док су цијене подручја (Д) производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом паром и климатизација, у просјеку остале на истом нивоу.

По областима индустријске производње, у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године остварен је раст цијена у: вађењу угља и лигнита (мрког угља) 1,9%; производњи прехранбених производа, производњи коже и производа од коже и производњи хемикалија и хемијских производа 0,3%; производњи кокса и рафинисаних нафтних производа као и осталој прерађивачкој индустрији 0,2%; производњи папира и производа од папира 0,1%.

Пад цијена у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године остварен је у: производњи осталих саобраћајних средстава 1,9%; производњи машина и опреме Д.Н. 0,5%; вађењу руда метала као и производњи производа од гуме и пластичних маса 0,3%; производњи базних метала као и производњи електричне опреме 0,2%, преради дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја, производњи предмета од сламе и плетарских материјала; производњи осталих производа од неметалних минерала и производњи готових металних производа, осим машина и опреме 0,1%.

У преосталих дванаест области индустријске производње цијене су у фебруару 2013. године у односу на јануар 2013. године, у просјеку остале на истом нивоу.

Producer Prices of industrial products on domestic market in February 2013, compared to January 2013, were on the average 0.1% higher, compared to February 2012, 1.2% higher and compared to December 2012, they were on the average at the same level.

By purpose of consumption in February 2013, compared to January 2013, prices of energy, prices of intermediate goods as well as prices of consumer durables were on the average 0.1% higher, prices of capital goods were 0.1% lower and prices of consumer non-durables were on the average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), prices of the section (B) Mining and quarrying in February 2013, compared to January 2013, were on the average 0.4% higher, prices of the section (C) Manufacturing were 0.1% higher and prices of the section (E) Electricity, gas, steam and air conditioning supply were on the average at the same level.

By division of industrial production in February 2013, compared to January 2013, prices increased in the following divisions: Mining of coal and lignite (black coal) 1.9%; Manufacture of food products, Manufacture of leather and related products and Manufacture of chemicals and chemical products 0.3%; Manufacture of coke and refined petroleum products same as Other manufacturing 0.2%; Manufacture of paper and paper products 0.1%.

Decrease in prices in February 2013, compared to January 2013, was recorded in the following divisions: Manufacture of other transport equipment 1.9%; Manufacture of machinery and equipment n.e.c. 0.5%; Mining of metal ores same as Manufacture of rubber and plastic products 0.3%; Manufacture of basic metals same as Manufacture of electrical equipment 0.2%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture, manufacture of articles of straw and plaiting materials; manufacture of other non-metallic mineral products and manufacture and manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment 0.1%.

In the remaining twelve divisions of industrial production, prices in February 2013, compared to January 2013, were on the average at the same level.

¹⁾ Индекси цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту од јануара 2013. године се рачунају у складу са Номенклатуром индустријских производа НИП БиХ 2010 ("Службени гласник РС" бр. 23/11) и Класификацијом дјелатности БиХ 2010 ("Службени гласник РС" бр. 9/13). Наведене класификације су засноване на ревидираној статистичкој класификацији економских дјелатности NACE rev. 2. Индекси су прерачунати на нову базу годину 2011=100.

Since January 2013, producer price indices of industrial products on domestic market are calculated in accordance with the Nomenclature of Industrial Products NIP BiH 2010 ("Official Gazette of RS", No.23/11) and Classification of Activities of BH ("Official Gazette of RS", No. 9/13). These classifications are based on the revised statistical classification of economic activities NACE Rev.2. Indices are re-calculated to the new base year 2011=100.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2013
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2013

Назив (по PRODCOM-у)	<u>II 2013</u> I 2013	<u>II 2013</u> II 2012	<u>II 2013</u> XII 2012	<u>I-II 2013</u> I-II 2012	<u>II 2012</u> Ø 2012	<u>Ø 2012</u> Ø 2011	Name (by PRODCOM)
Укупно	100,1	101,2	100,0	101,3	100,7	100,4	Total
По намјени потрошње							By purpose of consumption
Енергија	100,1	100,3	100,2	100,3	100,2	100,5	Energy
Интермедијарни производи	100,1	103,3	100,2	103,5	101,9	100,5	Intermediate goods
Капитални производи	99,9	99,8	100,1	99,9	100,1	99,5	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу	100,1	99,7	99,7	99,6	99,7	98,8	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу	100,0	100,1	99,5	100,2	100,0	100,5	Consumer non-durables
По подручјима и областима							By section and division
B Вађење руда и камена	100,4	99,7	101,4	101,0	101,1	102,8	B Mining and quarrying
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља)	101,9	100,1	102,4	100,4	102,3	103,8	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07 Вађење руда метала	99,7	100,5	102,3	102,9	101,8	103,4	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	100,0	97,8	98,2	98,0	98,2	100,4	08 Other mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	100,1	102,0	99,9	102,1	101,0	100,4	C Manufacturing
10 Производња прехранбених производа	100,3	103,9	99,8	103,9	102,3	99,6	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	100,0	101,6	100,1	101,6	101,6	101,8	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	100,0	98,5	95,2	98,5	96,7	102,1	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	100,0	99,6	100,0	99,6	99,8	99,1	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	100,0	99,3	99,4	99,4	98,8	99,1	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и производа од коже	100,3	97,4	100,3	97,0	98,8	98,0	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	99,9	100,3	100,2	100,3	100,1	99,4	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	100,1	101,2	100,3	101,1	100,6	100,0	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	100,0	99,8	100,1	100,0	99,9	101,3	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	100,2	108,9	101,5	109,3	102,3	109,4	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	100,3	101,3	100,3	101,7	100,1	106,6	20 Manufacture of chemicals and chemical products

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА ДОМАЋЕМ ТРЖИШТУ, ФЕБРУАР 2013 (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON DOMESTIC MARKET, FEBRUARY 2013 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)	$\frac{\text{II 2013}}{\text{I 2013}}$	$\frac{\text{II 2013}}{\text{II 2012}}$	$\frac{\text{II 2013}}{\text{XII 2012}}$	$\frac{\text{I-II 2013}}{\text{I-II 2012}}$	$\frac{\text{II 2012}}{\text{Ø 2012}}$	$\frac{\text{Ø 2012}}{\text{Ø 2011}}$	Name (by PRODCOM)
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата	100,0	101,8	100,0	101,8	101,6	100,2	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	99,7	99,4	99,1	99,7	99,6	101,2	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих производа од неметалних минерала	99,9	102,1	99,7	102,1	100,5	101,5	23 Manufacture of other non- metallic mineral products
24 Производња базних метала	99,8	98,4	99,9	98,5	98,9	98,3	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	99,9	99,7	100,1	100,0	100,0	100,2	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	100,0	97,6	100,0	97,6	99,6	99,1	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	99,8	100,7	100,8	100,9	100,8	100,5	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме Д.Н.	99,5	99,4	99,5	99,7	99,6	100,0	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers
30 Производња осталих саобраћајних средстава	98,1	99,1	98,1	99,7	98,6	102,7	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	100,0	99,5	99,6	99,5	99,5	98,8	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	100,2	99,8	100,2	99,7	100,0	100,1	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	100,0	100,5	100,5	100,5	100,5	99,9	33 Repair and installation of machinery and equipment
D Производња и снабдјевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
35 Производња и снабдјевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	100	100	100	100	100	100,1	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниција

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе, редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утоварено у вагон (камион) у мјесту произвођача.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се: трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2013. години чини 361 производ. Сваког мјесеца прикупља се 1366 цијена.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 358 изабраних предузећа. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима.

Класификација индустријских производа је заснована на Номенклатуром индустријских производа НИП БиХ 2010 ("Службени гласник Републике Српске", бр. 23/11 од 09.03.2011. године), која је заснована на PRODCOM листи 2010.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2010. године.

Шема пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (EPI) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја и укупан индекс, кориштењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2011.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definition

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products is a price for which a producer sells his products to the regular customers on domestic market at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck) at the producer's location.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, and excludes commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2013 consists of 361 products. Each month 1 366 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 358 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section.

Classification of industrial products is based on the Nomenclature of Industrial Products in BH 2010. (*Official Gazette of RS, No. 23/11 from 09.03.2011.) which is based on PRODCOM list 2010.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2010.

Scheme of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2011.

Саопштење припремила: Јасминка Милић
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д - Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор - Излази мјесечно - Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - **Приликом коришћења података обавезно навести извор**

Prepared by: Jasminka Milić
e-mail: jasminka.milic@rzs.rs.ba

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d - Tel. +387 51 332 700 - Radmila Čičković, PhD, Director General - Monthly periodicity - Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba - **These data can be used provided the source is acknowledged**